

Dariusz Magier

ORCID: 0000-0001-9367-7448
Uniwersytet w Siedlcach

Opracowanie zespołów akt podstawowych organizacji partyjnych PZPR z terenu województwa siedleckiego. Raport z projektu badawczo-dydaktycznego

---

Archival Processing of the Records of Basic Party Organizations of the Polish United Workers' Party in the Siedlce Voivodeship: A Report from a Research and Educational Project

---

Szkice Podlaskie, nr 3 (23), 2025

<https://doi.org/10.34739/sp.2025.03.02>

Summary:

The article presents the course and results of a didactic project carried out during the winter semester of the 2023/2024 academic year at the Institute of History, University of Siedlce, as part of the course "Archival Material Processing." The project involved team-based student work on the processing of four archival fonds of basic party organizations of the Polish United Workers' Party (PZPR), preserved in the State Archive in Siedlce. The aim of the course was to implement both classical and contemporary methods of archival methodology, while simultaneously shaping the professional identity of future archivists through engagement with ideologically charged archival sources. The article discusses the archival methods applied, the learning outcomes achieved, and the significance of the processed materials as a tool for activating local historical memory. The article includes - in the annex - archival inventories of the fonds, prepared by students and recognized as fully processed.

Keywords:

archival education, archival material processing, basic party organizations, PZPR, archival methodology, history didactics

Streszczenie:

Artykuł prezentuje przebieg i rezultaty projektu dydaktycznego zrealizowanego w semestrze zimowym 2023/2024 w Instytucie Historii Uniwersytetu w Siedlcach w ramach zajęć „Opracowanie materiałów archiwalnych”. Projekt polegał na zespołowej pracy studentów nad opracowaniem czterech zespołów akt podstawowych organizacji partyjnych Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, przechowywanych w Archiwum Państwowym w Siedlcach. Celem projektu było wdrożenie klasycznych i współczesnych metod opracowania akt, a zarazem kształtowanie zawodowej tożsamości przyszłych archiwistów w kontakcie ze źródłem archiwalnym o ładunku ideologicznym.

Artykuł omawia zastosowane metody pracy, osiągnięte efekty uczenia się oraz znaczenie opracowanych materiałów jako narzędzia aktywizacji lokalnej pamięci historycznej. Do tekstu dołączono – w formie aneksu – przygotowane przez studentów inwentarze archiwalne zespołów uznanych za opracowane.

Słowa kluczowe:

edukacja archiwalna, opracowanie materiałów archiwalnych, podstawowe organizacje partyjne, PZPR, metodyka archiwalna, dydaktyka historii

Wstęp

Edukacja spajająca kwestie praktyczne z refleksją teoretyczną jest jednym z kluczowych założeń kształcenia zawodowego archiwistów. Wobec gwałtownego rozwoju technologii informatycznych, rosnących oczekiwań społecznych wobec instytucji przechowujących zapisy informacji oraz konieczności krytycznej pracy ze źródłami historycznymi, kształcenie przyszłych pracowników archiwów wymaga łączenia klasycznej metodyki z nowoczesnymi narzędziami oraz uwrażliwienia studentów na etyczny i tożsamościowy wymiar działań archiwalnych. Niniejszy artykuł jest raportem z projektu dydaktycznego przeprowadzonego w semestrze zimowym 2023/2024 w Instytucie Historii Uniwersytetu w Siedlcach, gdzie w ramach przedmiotu specjalnościowego „Opracowanie materiałów archiwalnych” na kierunku historia (II rok 2 stopnia) studenci zmierzili się z pozostałością aktową podstawowych organizacji partyjnych Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (PZPR).

U podstaw podjętych działań leży przekonanie, że kontakt z oryginalną dokumentacją archiwalną, nacechowaną politycznie, ideologicznie czy społecznie, stanowi warsztatową próbę umiejętności i formuje zawodową tożsamość archiwisty jako pośrednika i – w pewnym sensie również – kreatora zapisów pamięci. Praca z dokumentacją wymaga zarówno znajomości zasad metodycznych, jak i świadomości kontekstu ustrojowego jej powstania oraz odpowiedzialności za sposób opracowania i udostępnienia. Właśnie te elementy uczyniono podstawą dydaktycznego przedsięwzięcia, którego efektem było, z jednej

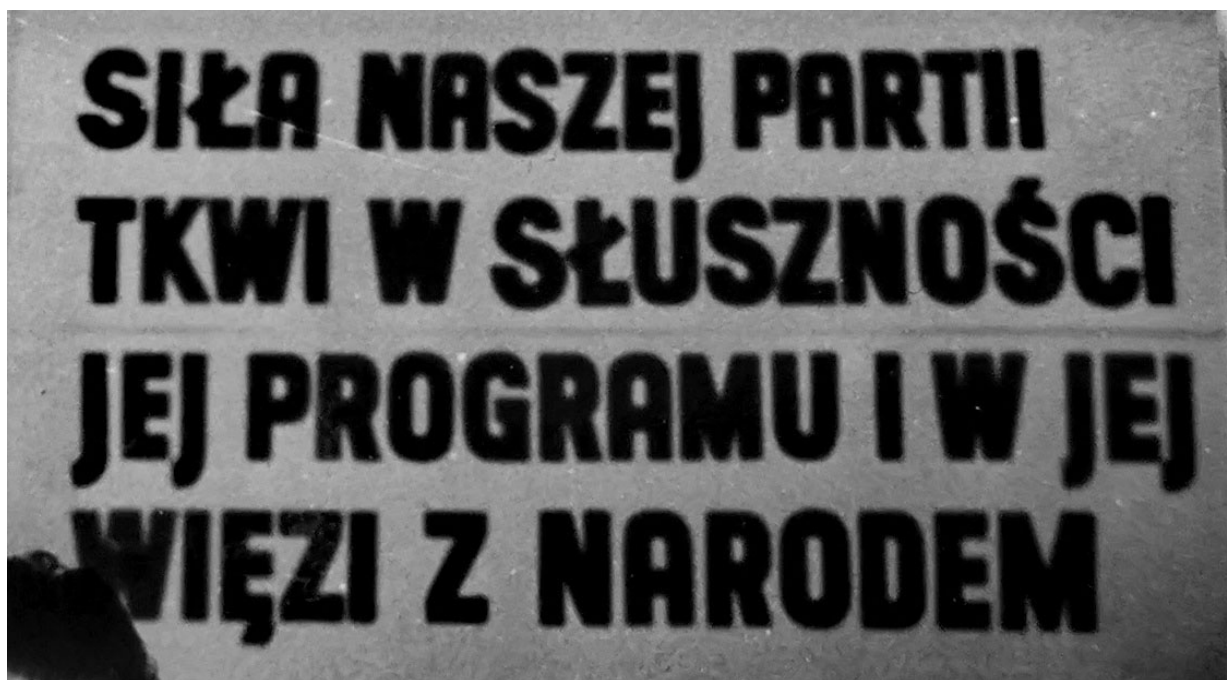
strony, opracowanie konkretnych zespołów archiwalnych w warunkach zbliżonych do archiwalnej praktyki zawodowej, a z drugiej, formacyjne doświadczenie uczestniczących w nim studentów. Realizacja zadania oparta była na pracy zespołowej z trzema zespołami akt podstawowych organizacji partyjnych PZPR z terenu województwa siedleckiego, nie opracowanymi wcześniej, lecz zewidencjonowanymi w Zintegrowanym Systemie Informacji Archiwalnej (ZoSIA). Proces ten obejmował pełny zakres działań w zakresie opracowania, zgodnych zarówno z klasyczną metodyką archiwalną, jak i z procedurami obowiązującymi w archiwach państwowych. Dzięki przychylności dyrektora Archiwum Państwowego w Siedlcach (APS) i zgodzie na wykorzystanie dokumentów oraz wsparciu merytorycznemu archiwistów, możliwe było stworzenie optymalnych warunków dydaktycznych pozwalających na osiągnięcie założonych rezultatów. Z kolei pogłębiona refleksja nad społecznym i historycznym znaczeniem dokumentacji wytworzonej przez partię sprawującą dyktatorską władzę w PRL oparta została na badaniach prowadzonych przez autora niniejszego artykułu w zakresie dziejów ustrojowych i biurokratycznej pragmatyki PZPR, w tym podstawowych organizacji partyjnych¹. Wymiernym wpływem powyższych badań oraz opartego na nich projektu dydaktycznego na otoczenie społeczno-gospodarcze było formalne uznanie objętych nim zespołów archiwalnych za opracowane i udostępnienie użytkownikom wszystkich poziomów stworzonego w jego trakcie opisu archiwalnego w czytelni APS i w Internecie.

Celem niniejszego artykułu jest prezentacja przebiegu projektu i jego rezultatów w postaci inwentarzy archiwalnych – podstawowego środka ewidencyjnego archiwum historycznego. Poza tym ukazanie projektu w świetle polskiej metodyki archiwalnej oraz obowiązujących w archiwach państwowych normatywów w tym zakresie.

Zakres działań studentów

Na studiach historycznych drugiego stopnia (uzupełniających magisterskich) realizowanych w Instytucie Historii UwS zajęcia laboratoryjne „Opracowanie materiałów archiwalnych” (30 godz.) stanowią jeden z kluczowych komponentów kształcenia praktycznego specjalności archiwistycznej drugiego roku. Ich celem jest opanowanie przez studentów elementów procesu opracowania zespołu archiwalnego oraz formowanie tożsamości zawodowej przyszłego archiwisty, który w swojej pracy spotyka się z dokumentacją

1 Zob. np.: D. Magier, *Genetyczne związki materiałów archiwalnych Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej a problem zespołowości*, [w:] *Zasada zespołowości w praktyce archiwów państwowych. Studia i materiały*, red. E. Rosowska, Warszawa 2017, s. 111-122; Tenże, *Podstawowe organizacje partyjne w systemie biurokratycznym Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej*, [w:] *Dzieje biurokracji. Tom 4*, red. A. Górak, K. Latawiec, D. Magier, Lublin–Siedlce 2011, s. 783-799; Tenże, *Standard kancelaryjny i technika biurowa późnego PRL na przykładzie struktur partii komunistycznej*, „Archiwista Polski” 2013, nr 3 (71), s. 13-24; Tenże, *System biurokratyczny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w województwie białokopodlaskim w latach 1975-1990*, Siedlce 2013.

różnego typu aktotwórców – świadectwami przeszłości społecznej, gospodarczej, politycznej, kulturalnej, organizacyjnej itp. Dzięki współpracy uczelni z archiwami państwowymi zajęcia mogą być realizowane w warunkach optymalnych przy wykorzystaniu archiwaliów, programu do sporządzania komputerowego opisu archiwalnego, pod nadzorem archiwistów, specjalistów w zakresie postępowania z dokumentacją określonego typu. Przedmiotem omawianego projektu była pozostałość aktowa podstawowych organizacji partyjnych PZPR z terenu województwa siedleckiego z lat 1975-1989.

Grupa laboratoryjna studentów została podzielona na trzy zespoły, których zadaniem była realizacja procesu opracowania. W jego klasycznym modelu podstawą jest logicznie uporządkowana sekwencja czynności, której cel to nadanie materiałom archiwalnym trwałej struktury pozwalającej na ich identyfikację, zachowanie i pełnowartościowe udostępnienie. Model ten, opisany przez Kazimierza Konarskiego, pozostaje do dziś podstawą tradycyjnego opracowania akt przewidującego ich klasyfikację oraz inwentaryzację². Posłużył on później do wyszczególnienia etapów opracowania, na które składają się: wstępna identyfikacja aktotwórcy, weryfikacja proveniencji dokumentacji, uformowanie lub potwierdzenie istniejących jednostek archiwalnych, ustalenie

struktury wewnętrznej zespołu, inwentaryzacja, czyli sporządzenie opisu archiwalnego, wreszcie, napisanie wstępu do inwentarza³. Każdy z tych etapów ma zarówno wymiar metodyczny, jak i teoretyczny, a jakość efektu końcowego jest zwieńczeniem wiedzy i umiejętności archiwisty.

Ten model opracowania i opisu archiwalnego znajduje dziś kontynuację w obowiązujących wskazówkach metodycznych dla archiwów państwowych⁴. Z kolei przepisy dotyczące ewidencji zasobu archiwalnego rozwijają klasyczne pojęcie jednostki archiwalnej i zespołu w kierunku wielowymiarowej ewidencji cyfrowej. Zintegrowany System Informacji Archiwalnej (ZoSIA) staje się odpowiednikiem dawnych ksiąg nabytków, inwentarzy kartkowych i książkowych, a zarazem platformą integrującą opis zespołu, jego dzieje, zawartość, rozmiar, fizyczną postać oraz formy nabycia i przekazania czy status prawny. Niezmienna pozostaje zasada rejestrowania każdej zmiany – nabytku, ubytku przesunięcia międzyzespołowego – co odzwierciedla ciągłość idei dokumentowania życia zespołu archiwalnego⁵. Dostrzegamy zatem niewątpliwe elementy kontynuacji klasycznej polskiej metodologii opracowania akt w nowym, zintegrowanym środowisku cyfrowym. Zachowano zasadę prymatu zespołu jako podstawowej jednostki klasyfikacyjnej, nacisk na zgodność opi-

2 K. Konarski, *Nowożytna archiwistyka polska i jej zadania*, Warszawa 1929, s. 55-107.

3 *Metodyka pracy archiwalnej*, red. S. Nawrocki, S. Sierpowski, Poznań 1995, s. 123-149.

4 Zarządzeniu Nr 8 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie inwentaryzacji materiałów archiwalnych oraz sporządzania i zatwierdzania elektronicznych inwentarzy archiwalnych dla zespołów (zbiorów) w archiwach państwowych, <https://www.gov.pl/attachment/3591007e-6bb6-46d9-b322-c84a72588ce4> (dostęp: 8.10.2025).

5 Zarządzenie Nr 7 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie ewidencjonowania zasobu archiwalnego w archiwach państwowych, <https://www.gov.pl/attachment/7c95fbf6-40b7-4aa8-8a3f-6e711b02d24f> (dostęp: 8.10.2025).

su z pochodzeniem materiału (zasada proveniencji) oraz funkcjonalność inwentarza jako narzędzia ewidencjonowania i naukowego opracowania zasobu. Równocześnie nowoczesne rozwiązania wprowadzają większą precyzję formalną, automatyzację opisu, a także dają możliwość standaryzacji działań w skali ogólnokrajowej. Można więc uznać, że współczesna metodyka archiwalna rozwija tradycję, adaptując ją do realiów epoki cyfrowej i czyniąc z niej fundament dla dalszego rozwoju infrastruktury informacyjnej zasobu narodowego.

Materiałami dydaktycznymi – podstawą ćwiczeń – były cztery zespoły archiwalne z zasobu APS, nie opracowane, lecz zewidencjonowane już do systemu ZoSIA.

Zespół nr 863: Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zbiorczej Szkole Gminnej w Borowiu z lat 1975-1983,

Zespół nr 865: Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Cegłowie z lat 1975-1987,

Zespół nr 899: Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Kisielanych Kucach z lat 1976-1989.

W rezultacie badań nad proveniencyjnością opracowywanej dokumentacji wydzielono dokumentację jeszcze jednego aktotwórcy, która ostatecznie została rozpoznana i wprowadzona do ewidencji archiwalnej w postaci zespołu nr 2123: Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Książopolu – Jalmużnach z lat 1977-1978.

Realizacja efektów kształcenia

Studenci w trakcie zajęć, na podstawie ogólnych zasad metodyki archiwalnej, standardów pracy archiwów państwowych umocowanych w wyżej wymienionych zarządzeniach oraz literatury przedmiotu ujętej w sylabusie⁶, na zasadzie burzy mózgów i moderowanej przez prowadzącego dyskusji, określili zakres niezbędnych do opracowania dokumentacji prac, które objęły: studia wstępne nad dziejami twórców zespołów, rozpoznanie przynależności zespołowej, porządkowanie i paginację jednostek archiwalnych, poprawę i uzupełnienie opisów, redakcję elektronicznych inwentarzy archiwalnych. Działania te miały

w założeniu doprowadzić do realizacji założonych w programie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Odnosnie wiedzy: wykazać znajomość terminologii archiwalnej oraz zrozumieniem relacji między aktotwórcą a archiwum. Analiza podstawowych organizacji partyjnych, jako najniższego szczebla komórek partyjnych nadzorujących bezpośrednio funkcjonowanie społeczeństwa pozwoliła dostrzec wielowymiarowość działalności archiwisty wobec dokumentów politycznej proveniencji. W zakresie umiejętności grupy opracowujące zespoły akt miały wykazać zdolność do stosowania wiedzy archiwistycznej w praktyce, rozpoznać sposoby właściwej interpretacji przepisów archiwalnych oraz wdrożyć w praktyce zasady pracy zespołowej, dzieląc konkretne zadania koncepcyjne, redakcyjne, opisowe i edytorskie. W zakresie kompetencji społecznych zajęcia tworzyły warunki do krytycznej oceny zarówno samej dokumentacji, jak i podstaw zawodowych wymaganych od pracowników archiwum. Praca nad materiałem nacechowanym ideologicznie umożliwiła uwrażliwienie studentów na etyczny wymiar działalności archiwisty, który nie tylko porządkuje dokumenty, ale także – poprzez ich opis – wpływa na obraz przeszłości, jaki uzyska użytkownik tych dokumentów.

Spoleczny wpływ projektu

Projekt miał również swój wymiar społeczny i gospodarczy. Zespoły archiwalne poddane opracowaniu przez studentów podczas zajęć w oparciu o wcześniejsze badania naukowe prowadzone w Instytucie Historii UwS, w dniu 10 czerwca 2025 r. zostały uznane przez dyrektora APS za opracowane⁷. Oznacza to udostępnienie użytkownikom podstawowych pomocy informacyjnych w postaci *elektronicznych inwentarzy archiwalnych zatwierdzonych*, dostępnych jako drukowane raporty z bazy danych ZoSIA w czytelni, a w formule cyfrowej użytkownikom na całym świecie poprzez dostępny w Internecie portal SzukajwArchiwach.gov.pl⁸. Tym samym powstała w ramach zajęć dokumentacja stała się pełnowartościowym źródłem dla historyków, nauczycieli, badaczy i wszystkich zainteresowanych historią regionu siedleckiego w ostatnim 15-leciu PRL. Stanowią one świadectwa codzienności funkcjonowania realnego socjalizmu w skali mikro – historii często pomijanej, łatwo ulegającej zapomnieniu lub uproszczeniu. Praca studentów to zatem wymierny wkład w funkcjonowanie archiwów państwowych.

6 W. Kwiatkowska, *Metodyka opracowania zasobu archiwalnego*, Toruń 2016; *Metodyka pracy archiwalnej...*; H. Robótka, *Opracowanie i opis archiwaliów*, Toruń 2010.

7 Jako autora inwentarza wpisano w systemie prowadzącego zajęcia. Studenci zostali wymienieni w opisie metod opracowania.

8 <https://www.szukajwarchiwach.gov.pl/zespol/-/zespol/57192>; <https://www.szukajwarchiwach.gov.pl/zespol/-/zespol/57194>; <https://www.szukajwarchiwach.gov.pl/zespol/-/zespol/57228>; <https://www.szukajwarchiwach.gov.pl/zespol/-/zespol/167817> (dostęp: 8.10.2025).

„CAŁY DOROBEK LAT 90 - TO WYNIK OFIARNEJ ROLNIKÓW, INTELIGEN

Zakończenie

Opisany projekt dydaktyczny, a zwłaszcza jego efekty, potwierdzają zasadność łączenia klasycznych wzorców nauczania z żywym doświadczeniem archiwalnym, opartym na wcześniejszych badaniach historyczno-archiwalnych. Praca studentów nad archiwaliami pozwoliła osiągnąć zakładane efekty uczenia się studentów i potwierdziła, że edukacja archiwalna może stać się procesem formacyjnym, w którym kształtują się wiedza, kompetencje zawodowe oraz świadomość odpowiedzialności za społeczną pamięć. Opracowanie pierwszych w zasobie APS zespołów akt wytworzonych przez podstawowe organizacje partyjne PZPR umożliwiło uczestnikom zajęć zapoznanie się z techniczną stroną porządkowania dokumentacji i oraz naukową sferą inwentaryzacji, a także uświadomiło znaczenie archiwisty jako pośrednika między przeszłością a jej przyszłym badaczem. Poza tym ustanowiło metodyczny wzorzec postępowania z kolejnymi zespołami tego typu w zasobie tegoż archiwum, których ogółem jest ponad 200. Dokumentacja instytucji, które odgrywały kluczową rolę w systemie politycznym PRL, stała się w opisanym doświadczeniu materiałem dydaktycznym oraz źródłem refleksji nad rolą archiwistyki w kształtowaniu narracji historycznej.

Z uczelnianego punktu widzenia projekt potwierdził, że nauczanie archiwistyki w warunkach zbliżonych do praktyki zawodowej, z dostępem do oryginalnych materiałów, przy wsparciu archiwistów-praktyków i z wykorzystaniem archiwalnych narzędzi informatycznych, przynosi wymierne i trwałe rezultaty. Z kolei z perspektywy otoczenia społecznego

nowo opracowane zespoły zostały przygotowane do udostępniania, w tym cyfrowego, za pośrednictwem podstawowego środka ewidencyjnego, stanowiącego szczegółowy opis archiwalny źródła historycznego nt. przeszłości regionu ostatniego 25-lecia PRL. Otwiera to również drogę do digitalizacji dokumentacji zawartej w zespole i opublikowania jej na portalu SzukajwArchiwach.gov.pl Zamieszczone w aneksie inwentarze są świadectwem nabytych przez studentów kompetencji oraz praktycznego wkładu w rozwój informacji naukowej.

Aneks 1

Dzieje ustrojowe aktotwórcy

(część wspólna wstępów do inwentarzy akt wszystkich zespołów)

Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą (PZPR) utworzono 15 grudnia 1948 r. z połączenia Polskiej Partii Robotniczej i Polskiej Partii Socjalistycznej. W swojej strukturze partia stosowała zasadę terytorialno-produkcyjną, co miało zapewnić jej obecność we wszystkich środowiskach, miejscach pracy i zamieszkania. W działaniu cechował ją tzw. centralizm demokratyczny. Oznaczał on scentralizowane hierarchiczne podporządkowanie kierownictwu partii jej niższych instancji, przy czym zarządzające organy wszystkich szczebli były wybierane. Ściśle przestrzegano dyscypliny partyjnej poprzez decydowanie większościowe. Uchwały podjęte przez wyższe instancje obowiązywały wszystkie im podległe. Charakterystyczną cechą organizacji był obowiązek sprawozdawczy wobec władz nadrzęd-

SIEDEMDZIESIĄTYCH PRACY KLASY ROBOTNICZEJ KONFERENCJI - OGÓŁKU LUDZI PRACY

Z Wytycznych KC PZPR na VIII Zjazd

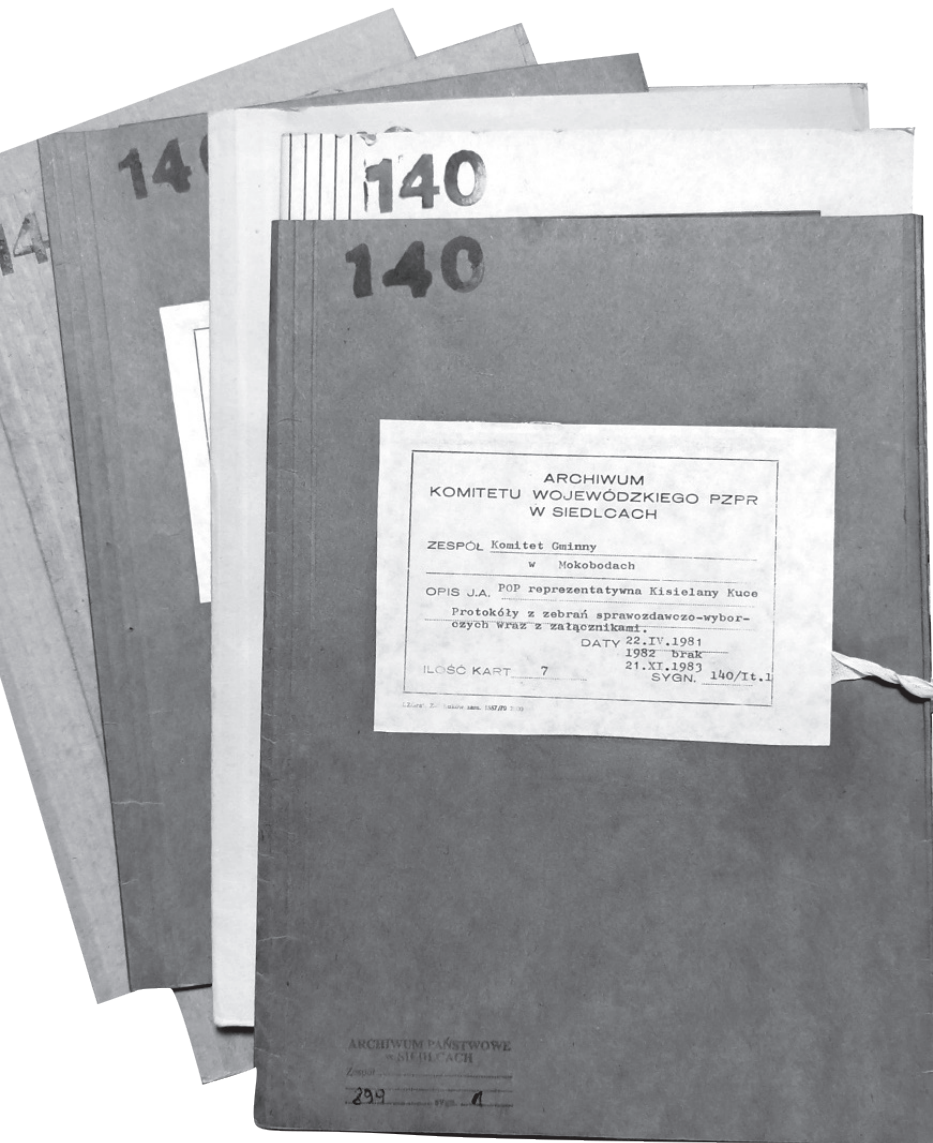
nych. Swoją misję PZPR realizowało przy pomocy rozbudowanej organizacji.

Najważniejszym organem PZPR był Zjazd Delegatów. Pomiędzy zjazdami władzę sprawował Komitet Centralny podejmujący decyzje podczas posiedzeń plenarnych. Wybierał on Biuro Polityczne i Sekretariat, które kierowały pracą partyjną pomiędzy posiedzeniami plenarnymi i stanowiły władzę wykonawczą. Niższy szczebel w organizacji stanowiły instancje wojewódzkie, a kolejny powiatowe (do 1975 r., kiedy zlikwidowano powiaty) oraz gminne, miejsko-gminne i miejskie. Poniżej znajdowały się organizacje partyjne na poziomie dzielnicowym i zakładowym. Najwyższą władzą organizacji szczebla wojewódzkiego i poniżej były zwoływane co 2 lata konferencje. W okresie pomiędzy nimi pracą organizacji na kolejnych poziomach kierowały komitety i wybierana przez nie egzekutywa.

Najniższe, choć teoretycznie najważniejsze, bo najbliższe społeczeństwu, miejsce w strukturze partii zajmowały podstawowe organizacje partyjne (POP). Początkowo do ich powołania wystarczyły 3 osoby, a od roku 1959 - 5. Utworzyć je mogły osoby z jednego zakładu pracy, wsi, osiedla, ulicy, grupa osób niezrzeszonych partyjnie gdzie indziej. Ważne było, że łączyła je więź z miejscem zamieszkania, pracy lub aktywnością działania. Każdy, kto chciał być przyjętym do partii, musiał przynależć do którejś z podstawowych organizacji partyjnych. Zgodę na utworzenie POP musiał wyrazić nadrzędny organizacyjnie komitet gminny, miejsko-gminny czy miejski PZPR (do grudnia 1975 powiatowy). Główne zadania POP wpi-

sano do statutu partii. Przede wszystkim podstawowe organizacje partyjne miały prowadzić działalność propagandową: przybliżać członkom zasady marksizmu-leninizmu i doskonalić ich ideowo (samodoskonalenie), a osoby bezpartyjne zachęcać do wstąpienia w szeregi PZPR. Kolejnym obowiązkiem organizacji było wprowadzanie w życie uchwał jednostek wyżej umiejscowionych w strukturze na terenie jego funkcjonowania. Członkowie podstawowych organizacji partyjnych mieli organizować czyny społeczne i inspirować do większej aktywności społecznej i partyjnej, ujawniać wrogą działalność i z nią walczyć dla dobra ogółu społeczeństwa. Usytuowanie tego szczebla partii umożliwiało także kontrolę nad życiem członków w każdym jego aspekcie oraz przekazywanie do wyższych instancji informacji o wszelkich nieprawidłowościach i obserwacjach. Był to swoisty rodzaj szkoły partyjnej.

Najwyższą władzę POP stanowiło ogólne zebranie członków. Do jego kompetencji należało: podejmowanie najważniejszych uchwał, ustalanie programów działania, ocena pracy ustępujących władz, wybieranie władz organizacji (komitet, egzekutywa). Zebrania miały odbywać się nie rzadziej niż raz w miesiącu, a raz w roku obowiązkowo dokonywać samooceny swojej działalności. Pracą małych organizacji mieli kierować I i II sekretarz, a gdy POP zrzeszał ponad 15 członków w skład egzekutywy wchodziło od 3 do 7 osób, które ze swojego grona wybierały I i II sekretarza.

Borowiu, Głoskowie, Lalinach, Iwowem, Chrominie i Brzuszkowoli. Podstawowa Organizacja Partyjna liczyła od 7 do 9 członków na około 20 zatrudnionych.

Dzieje zespołu

W dniu 15 sierpnia 1990 r. w Archiwum Państwowym w Siedlcach utworzono zespół archiwalny: Archiwum Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Siedlcach. Wpisano go do księgi nabytków pod numerem 1759 i nadano numer zespołu 785. Następnie podzielono go na zespoły proste. W ten sposób wydzielono zespół Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zbiorczej Szkole Gminnej w Borowiu, któremu nadano numer 863.

Charakterystyka archiwalna zespołu

- nazwa zespołu: Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zbiorczej Szkole Gminnej w Borowiu,
- daty skrajne: 1975-1983,
- rozmiar zespołu: ogółem j.a. - 11,
- dokumentacja w postaci tradycyjnej: 11 j.a., 0.04 m.b.,
- dokumentacja w postaci elektronicznej: brak,
- rodzaje i postacie dokumentacji: dokumentacja aktowa, postać tradycyjna: 11 j.a., 0.04 m.b.,

Aneks 2

Inwentarz archiwalny zespołu akt:

Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zbiorczej Szkole Gminnej w Borowiu z lat: 1975-1983

Identyfikator zespołu (zbioru): 62/863/0

Wstęp do inwentarza

Dzieje twórcy zespołu

(część wspólna dla wszystkich, zob. Aneks 1)

Borowie to sołectwo stanowiące siedzibę gminy Borowie, która do 1975 r. leżała w powiecie garwolińskim w województwie warszawskim, a po reformie administracyjnej w województwie siedleckim. POP w Zbiorczej Szkole Gminnej w Borowiu powstała w 1975 r. Uznano ją za reprezentatywną, co zobowiązywało organizację do przekazywania wytworzonych przez siebie materiałów archiwalnych do archiwum Komitetu Wojewódzkiego. Zbiorczej Szkole podlegały wówczas szkoły w:

- forma zewnętrzna i stan fizyczny: szyte; dobry,
- języki: polski,
- pomoce archiwalne: elektroniczny inwentarz archiwalny zatwierdzony: 11 j.a.,
- informacja o mikrofilmowaniu: dokumentacja nie mikrofilmowana,
- informacja o digitalizacji: dokumentacja nie digitalizowana,
- dostępność: udostępniany w całości,
- status zespołu: zamknięty.

Zawartość zespołu.

Protokoły zebrań sprawozdawczo-wyborczych z lat 1977, 1979, 1981, sygn. 1-3; protokoły zebrań z lat 1975-1982, sygn. 4-9, sprawozdania statystyczne

o członkach i kandydatach POP z lat 1975-1976, 1982, sygn. 10-11.

Metody opracowania

Jednostki zostały zewidencjonowane w Zintegrowanym Systemie Inwentaryzacji Archiwalnej w 2018 r. Inwentaryzację materiałów archiwalnych i opracowanie wstępu przeprowadzili na przełomie 2023/2024 roku studenci II roku 2 stopnia historii specjalność archiwistyka i zarządzanie dokumentacją Uniwersytetu w Siedlcach: Marcin Barej, Nina Izdebska-Kanteluk, Bartłomiej Kur i Andrzej Waszczuk, pod opieką Dariusza Magiera, w ramach zajęć „Opracowanie materiałów archiwalnych”. Przeprowadzono następujące etapy opracowania: studia wstępne nad twórcą zespołu i rozpoznanie przynależności zespołowej, porządkowanie teczek (paginacja), poprawa inwentaryzacji, sporządzenie wstępu do inwentarza. Zachowano układ nadany przy ewidencjonowaniu. Inwentaryzacja polegała na poprawie i uzupełnieniu opisów jednostek archiwalnych, zgodnie z Zarządzeniem nr 7 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie ewidencjonowania zasobu archiwalnego w archiwach państwowych oraz Zarządzenia nr 8 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie inwentaryzacji materiałów archiwalnych oraz sporządzania i zatwierdzania elektronicznych inwentarzy archiwalnych dla zespołów (zbiorów) w archiwach państwowych.

Bibliografia

- D. Magier, *Podstawowe organizacje partyjne w systemie biurokratycznym Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej*, [w] *Dzieje biurokracji*, t. IV, cz. 2, Lublin–Siedlce 2011, s. 783-800.
- R. Tokarczuk, *Współczesne doktryny polityczne*, Zakamycze 1998.
- *Statut PZPR*, Warszawa 1950.

Inwentarz

Sygnatura 1:

- Tytuł: [Protokół zebrania sprawozdawczo-wyborczego Podstawowej Organizacji Partyjnej przy Zbiorczej Szkole Gminnej w Borowiu w dniu 28 września 1977 r. z załącznikami].
- Daty skrajne: 1979.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; druk, maszynopis, rękopis; ss./kk.: 13/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 2:

- Tytuł: Protokół zebrania sprawozdawczo-wyborczego [Podstawowej Organizacji Partyjnej przy

Zbiorczej Szkole Gminnej w Borowiu w dniu 11 września 1979 r. z załącznikami].

- Daty skrajne: 1977.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; druk, maszynopis, rękopis; ss./kk.: 13/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 3:

- Tytuł: Protokół zebrania sprawozdawczo-wyborczego [Podstawowej Organizacji Partyjnej przy Zbiorczej Szkole Gminnej w Borowiu w dniu 6 maja 1981 r.] wraz z załącznikami.
- Daty skrajne: 1981.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; druk, maszynopis, rękopis; ss./kk.: 10/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 4:

- Tytuł: Protokoły zebrań [Podstawowej Organizacji Partyjnej przy Zbiorczej Szkole Gminnej w Borowiu].
- Daty skrajne: 1975-1977.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; druk, maszynopis, rękopis; ss./kk.: 63/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 5:

- Tytuł: [Protokoły zebrań Podstawowej Organizacji Partyjnej przy Zbiorczej Szkole Gminnej w Borowiu z 1978 r. z załącznikami].
- Daty skrajne: 1977-1978.
- Zawartość: Wśród załączników: wykazy członków, sprawozdanie statystyczne o członkach i kandydatach partii za 1976 i 1978 r., zadania partyjne dla członków.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; druk, maszynopis, rękopis; ss./kk.: 34/0; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 6:

- Tytuł: [Protokoły zebrań Podstawowej Organizacji Partyjnej przy Zbiorczej Szkole Gminnej w Borowiu z roku 1979 z załącznikami].
- Daty skrajne: 1979.
- Zawartość: Wśród załączników: spis członków, wysokość składek, przydział zadań partyjnych.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; maszynopis, rękopis; ss./kk.: 31/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 7:

- Tytuł: Protokoły zebrań [Podstawowej Organizacji Partyjnej przy Zbiorczej Szkole Gminnej w Borowiu] z załącznikami.
- Daty skrajne: 1979.
- Zawartość: Wśród załączników: spis członków, wysokość składek, przydział zadań partyjnych.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; maszynopis, rękopis; ss./kk.: 31/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 8:

- Tytuł: Protokoły zebrań [Podstawowej Organizacji Partyjnej przy Zbiorczej Szkole Gminnej w Borowiu] wraz z załącznikami.
- Daty skrajne: 1981.
- Zawartość: Załączniki: wykaz członków z wysokością składek.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; maszynopis, rękopis; ss./kk.: 11/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 9:

- Tytuł: [Protokoły zebrań Podstawowej Organizacji Partyjnej przy Zbiorczej Szkole Gminnej w Borowiu].
- Daty skrajne: 1982.
- Zawartość: Ponadto protokół ze spotkania ogólnego pracowników szkoły nt. przyczyn wprowadzenia stanu wojennego. Załącznik: wykaz członków z wysokością składek.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; maszynopis, rękopis; ss./kk.: 13/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 10:

- Tytuł: [Sprawozdania statystyczne o członkach i kandydatach Podstawowej Organizacji Partyjnej przy Zbiorczej Szkole Gminnej w Borowiu - stan na 30 czerwca 1975 i 31 grudnia 1976 r.].
- Daty skrajne: 1975-1977.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; druk, maszynopis, rękopis; ss./kk.: 9/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 11:

- Tytuł: [Sprawozdanie o członkach i kandydatach Podstawowej Organizacji Partyjnej przy Zbiorczej Szkole Gminnej w Borowiu - stan na 31 grudnia 1982 r.].

- Daty skrajne: 1983.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; druk, maszynopis, rękopis; ss./kk.: 5/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Aneks 3

Inwentarz archiwalny zespołu akt: Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Cegłowie z lat 1975-1987

Identyfikator zespołu (zbioru): 62/865/0

Wstęp do inwentarza

Dzieje twórcy zespołu

(część wspólna dla wszystkich, zob. Aneks 1)

Cegłów to miejscowość będąca siedzibą gminy leżącej do 1975 r. w województwie warszawskim w powiecie mińskim, a następnie w województwie siedleckim. Na przełomie lat 70 i 80 XX w. na terenie gminy działało ok. 20 podstawowych organizacji partyjnych z ponad 300 członkami PZPR. Sama terenowa POP w Cegłowie liczyła w tym czasie ponad 20 członków.

Dzieje zespołu.

W dniu 15 sierpnia 1990 r. w Archiwum Państwowym w Siedlcach utworzono zespół archiwalny: Archiwum Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Siedlcach, wpisano do księgi nabytków pod numerem 1759 i nadano numer 785. Dopiero w następnej kolejności podzielono go na zespoły proste. W ten sposób wydzielono zespół Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Cegłowie, któremu nadano numer 865.

Charakterystyka archiwalna zespołu

- a) nazwa zespołu: Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Cegłowie,
- b) daty skrajne: 1975-1987,
- c) rozmiar zespołu: ogółem j.a. – 8,
- d) dokumentacja w postaci tradycyjnej: 8 j.a., 0.03 m.b.,
- e) dokumentacja w postaci elektronicznej: brak,
- f) rodzaje i postacie dokumentacji: dokumentacja akto-
wa, postać tradycyjna: 8 j.a., 0.03 m.b.,
- g) forma zewnętrzna i stan fizyczny: szyte; dobry,
- h) języki: polski,
- i) pomoce archiwalne: elektroniczny inwentarz archi-
walny zatwierdzony: 8 j.a.,
- j) informacja o mikrofilmowaniu: dokumentacja nie
mikrofilmowana,
- k) informacja o digitalizacji: dokumentacja nie digitali-
zowana,
- l) dostępność: udostępniany w całości,
- m) status zespołu: zamknięty.

Zawartość zespołu.

Protokoły zebrań z lat 1975-1987, sygn. 1-7; Sprawozdanie statystyczne o członkach POP z 1977 r., sygn. 8.

Metody opracowania

Jednostki zostały zewidencjonowane w Zintegrowanym Systemie Informacji Archiwalnej w 2018 r. Opracowanie zespołu przeprowadzili na przełomie 2023 i 2024 roku studenci II roku 2 stopnia historii specjalność archiwistyka i zarządzanie dokumentacją Uniwersytetu w Siedlcach: Klaudia Czarnocka, Paweł Dziwulski i Iza Gajownik w ramach zajęć „Opracowanie materiałów archiwalnych”, pod kierunkiem Dariusza Magiera. Przeprowadzono następujące etapy opracowania: studia wstępne nad twórcą zespołu, rozpoznanie przynależności zespołowej, porządkowanie teczek (paginacja), poprawa inwentaryzacji, sporządzenie wstępu do inwentarza. Z uwagi na to, że zespół był już wpisany do ZoSIA, zachowano układ akt, zaś inwentaryzacja polegała na poprawie i uzupełnieniu opisów jednostek archiwalnych, zgodnie z Zarządzeniem nr 7 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie ewidencjonowania zasobu archiwalnego w archiwach państwowych oraz Zarządzenia nr 8 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie inwentaryzacji materiałów archiwalnych oraz sporządzania i zatwierdzania elektronicznych inwentarzy archiwalnych dla zespołów (zbiorów) w archiwach państwowych.

Bibliografia

- D. Magier, *Podstawowe organizacje partyjne w systemie biurokratycznym Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej*, [w] *Dzieje biurokracji*, t. IV, cz. 2, Lublin–Siedlce 2011, s. 783-800.
- R. Tokarczuk, *Współczesne doktryny polityczne*, Zakamycze 1998.
- *Statut PZPR*, Warszawa 1950.

Inwentarz

Sygnatura 1:

- Tytuł: Protokół zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego [Podstawowej Organizacji Partyjnej w Cegłowie z 22 września 1977 r.].
- Daty skrajne: 1977.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; maszynopis, rękopis; ss./kk.: 2/1; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 2:

- Tytuł: [Protokoły zebrań Podstawowej Organizacji Partyjnej w Cegłowie].
- Daty skrajne: 1975-1977.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: po-

szyt; maszynopis, rękopis; ss./kk.: 33/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 3:

- Tytuł: [Protokoły zebrań Podstawowej Organizacji Partyjnej w Cegłowie].
- Daty skrajne: 1978-1980.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; druk, rękopis; ss./kk.: 44/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 4:

- Tytuł: [Protokoły zebrań Podstawowej Organizacji Partyjnej w Cegłowie].
- Daty skrajne: 1984.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; rękopis; ss./kk.: 5/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 5:

- Tytuł: [Protokoły zebrań Podstawowej Organizacji Partyjnej w Cegłowie].
- Daty skrajne: 1985.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; maszynopis, rękopis; ss./kk.: 7/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 6:

- Tytuł: [Protokoły zebrań zwyczajnych i sprawozdawczo-wyborczego Podstawowej Organizacji Partyjnej w Cegłowie].
- Daty skrajne: 1986.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; druk, maszynopis, rękopis; ss./kk.: 40/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 7:

- Tytuł: [Protokoły zebrań Podstawowej Organizacji Partyjnej w Cegłowie].
- Daty skrajne: 19876.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: maszynopis, rękopis; ss./kk.: 5/0; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 8:

- Tytuł: [Sprawozdanie o członkach i kandydatach Podstawowej Organizacji Partyjnej w Cegłowie – stan na 31 grudnia 1976 r.].

- Daty skrajne: 1977.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozycyt; maszynopis, rękopis; ss./kk.: 5/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Aneks 4

Inwentarz archiwalny zespołu akt: Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Kisielanach Kucach z lat 1976-1989

Identyfikator zespołu (zbioru): 62/899/0

Wstęp do inwentarza

Dzieje twórcy zespołu

(część wspólna dla wszystkich, zob. Aneks 1)

Kisielany Kuce to sołectwo leżące na terenie gminy Mokobody, która do 1975 r. znajdowała się w powiecie siedleckim w województwie warszawskim, a po reformie administracyjnej – w województwie siedleckim. POP wiejska w Kisielanach Kucach powstała w 1976 r. Uznano ją za reprezentatywną, co zobowiązywało organizację do przekazywania wytworzonych przez siebie materiałów archiwalnych do archiwum Komitetu Wojewódzkiego. W zespole znajdują się dokumenty z lat 1976-1989. POP zajmował się sprawami dotyczącymi rolnictwa, codziennym życiem na wsi, wyborami (wybór kandydatów) i indoktrynacją. Ważnym tematem była ówczesna sytuacja związana z działalnością Solidarności i próba zdyskredytowania jej członków. M.in. krytykowano politykę Kościoła, która miała powodować niepotrzebne antagonizmy, omawiano pogrzeb ks. Jerzego Popiełuszki, twierdząc, że o zdarzeniach związanych z jego zamordowaniem powinno się pisać prawdę, bo inaczej zbrodnia zostanie wykorzystana przez wrogów do „propagandy szeptanej”.

Dzieje zespołu

Akta Podstawowej Organizacji Partyjnej w Kisielanach Kucach zostały przekazane do Archiwum Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Siedlcach. Do Archiwum Państwowego w Siedlcach akta przejęto jako jeden zespół archiwalny: Archiwum Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Siedlcach w dniu 15 sierpnia 1990 r., wpisano do księgi nabytków pod numerem 1759 i nadano numer 785. Dopiero w następnej kolejności podzielono go na zespoły proste. W ten sposób wydzielono zespół Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Kisielanach Kucach, któremu nadano numer 899. W 2021 roku włączono do zespołu 1 j.a. 0.01 mb. przesuniętą z zespołu nr 785/0 Komitet Wojewódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Siedlcach – nr przesunięcia 169/2021, w 2024 roku wyłączono z zespołu 1 j.a. 0.01 mb., którą przesunięto do zespołu nr 2123: Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Księżopolu-Jałmużnach nr przesunięcia 247/2024.

Charakterystyka archiwalna zespołu

- n) nazwa zespołu: Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Kisielanach Kucach,
- o) daty skrajne: 1976-1989,
- p) rozmiar zespołu: ogółem j.a. – 9,
- q) dokumentacja w postaci tradycyjnej: 9 j.a., 0.04 m.b.,
- r) dokumentacja w postaci elektronicznej: brak,
- s) rodzaje i postaci dokumentacji: dokumentacja aktowa, postać tradycyjna: 9 j.a., 0.04 m.b.,
- t) forma zewnętrzna i stan fizyczny: szyte; luźne; dobry,
- u) języki: polski,
- v) pomoce archiwalne: elektroniczny inwentarz archiwalny zatwierdzony: 9 j.a.,
- w) informacja o mikrofilmowaniu: dokumentacja nie mikrofilmowana,
- x) informacja o digitalizacji: dokumentacja nie digitalizowana,
- y) dostępność: udostępniany w całości,
- z) status zespołu: zamknięty.

Zawartość zespołu

Protokoły z zebrań sprawozdawco-wyborczych z lat 1981 i 1983 (sygn. 1); protokoły z zebrań ogólnych z lat 1976-1989 (sygn. 2-7, 9); Ankieta statystyczna z 1978 r. (sygn. 8).

Metody opracowania

Jednostki zostały zewidencjonowane w Zintegrowanym Systemie Informacji Archiwalnej w 2018 r. Opracowanie zespołu przeprowadzili na przełomie 2023 i 2024 roku studenci II roku 2 stopnia historii specjalność archiwistyka i zarządzanie dokumentacją Uniwersytetu w Siedlcach: Joanna Borkowska, Beata Magier i Magdalena Zając, pod kierunkiem profesora Dariusza Magiera, w ramach zajęć Opracowanie materiałów archiwalnych. W trakcie inwentaryzacji, na etapie rozpoznania przynależności zespołowej wydzielono jedną jednostkę archiwalną wytworzoną przez innego aktotwórcę. Przeprowadzono następujące etapy opracowania: studia wstępne nad twórcą zespołu, rozpoznanie przynależności zespołowej, porządkowanie teczek (paginacja), poprawa inwentaryzacji, sporządzenie wstępu do inwentarza archiwalnego. Z uwagi na to, że zespół był już wpisany do ZoSIA, zachowano układ akt, zaś inwentaryzacja polegała na poprawie i uzupełnieniu opisów jednostek archiwalnych, zgodnie z Zarządzeniem nr 7 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie ewidencjonowania zasobu archiwalnego w archiwach państwowych oraz Zarządzenia nr 8 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie inwentaryzacji materiałów archiwalnych oraz sporządzania i zatwierdzania elektronicznych inwentarzy archiwalnych dla zespołów (zbiorów) w archiwach państwowych.

Bibliografia

- D. Magier, *Podstawowe organizacje partyjne w systemie biurokratycznym Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej*, [w] *Dzieje biurokracji*, t. IV, cz. 2, Lublin–Siedlce 2011, s. 783-800.
- R. Tokarczuk, *Współczesne doktryny polityczne*, Zakamycze 1998.
- *Statut PZPR*, Warszawa 1950.

Inwentarz

Sygnatura 1:

- Tytuł: Protokoły zebrań sprawozdawczo-wyborczych [Podstawowej Organizacji Partyjnej w Kisielanach Kucach] wraz z załącznikami.
- Daty skrajne: 1981, 1983.
- Zawartość: Protokoły z 22.04.1981 i 21.11.1983.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; maszynopis, rękopis; ss./kk.: 7/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 2:

- Tytuł: Protokoły zebrań ogólnych [Podstawowej Organizacji Partyjnej w Kisielanach Kucach].
- Daty skrajne: 1976.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; druk, rękopis; ss./kk.: 13/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 3:

- Tytuł: Protokoły zebrań ogólnych [Podstawowej Organizacji Partyjnej w Kisielanach Kucach].
- Daty skrajne: 1979-1980.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; druk, rękopis; ss./kk.: 32/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 4:

- Tytuł: Protokoły zebrań ogólnych [Podstawowej Organizacji Partyjnej w Kisielanach Kucach] wraz z załącznikami.
- Daty skrajne: 1981-1983.
- Zawartość: Protokoły z 20.10.1981 i 23.02.1982. Zawiera również protokół otwartego zebrania wiejskiego z 10.04.1983 r.

- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; druk, maszynopis, rękopis; ss./kk.: 12/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 5:

- Tytuł: Protokoły zebrań ogólnych [Podstawowej Organizacji Partyjnej w Kisielanach Kucach].
- Daty skrajne: 1984.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; druk, maszynopis, rękopis; ss./kk.: 10/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 6:

- Tytuł: Protokoły zebrań ogólnych [Podstawowej Organizacji Partyjnej w Kisielanach Kucach].
- Daty skrajne: 1985.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; druk, maszynopis, rękopis; ss./kk.: 12/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 7:

- Tytuł: Protokoły zebrań [Podstawowej Organizacji Partyjnej w Kisielanach Kucach].
- Daty skrajne: 1986-1989.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; druk, rękopis; ss./kk.: 38/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 8:

- Tytuł: [Sprawozdanie Podstawowej Organizacji Partyjnej w Kisielanach Kucach o członkach i kandydatach partii. Stan na 31 grudnia 1978 r.].
- Daty skrajne: 1978.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; druk, rękopis; ss./kk.: 4/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Sygnatura 9:

- Tytuł: Plan pracy i protokoły zebrań [Podstawowej Organizacji Partyjnej w Kisielanach Kucach].
- Daty skrajne: 1977-1978.
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: pozszyt; druk, rękopis; ss./kk.: 64/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak.

Aneks 5

Inwentarz archiwalny zespołu akt: Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Księżopolu–Jałmużnach z lat 1977-1978

Identyfikator zespołu (zbioru): 62/2123/0

Wstęp do inwentarza

Dzieje twórcy zespołu

(część wspólna dla wszystkich, zob. Aneks 1)

Księżopole–Jałmużny to sołectwo leżące na terenie gminy Mokobody, która do 1975 r. leżała w powiecie siedleckim w województwie warszawskim, a po reformie administracyjnej w województwie siedleckim. POP zajmowała się głównie sprawami dotyczącymi rolnictwa (akcja żniwna), codziennym życiem na wsi (dostawy chleba), wyborami (wyłanianie kandydatów) i partyjną indoktrynacją.

Dzieje zespołu.

Akta Podstawowej Organizacji Partyjnej w Księżopolu–Jałmużnach zgodnie z właściwością zostały przekazane do Archiwum Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Siedlcach (KW PZPR). Po rozwiązaniu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej wszystkie dokumenty 15 sierpnia 1990 r. zostały przejęte przez Archiwum Państwowe w Siedlcach jako jeden zespół archiwalny: Archiwum Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Siedlcach. Wpisano go do księgi nabytków pod numerem 1759 i nadano zespołowi numer 785. Dopiero w następnej kolejności podzielono go na zespoły proste. Jednostka archiwalna tworząca obecnie zespół została omyłkowo zakwalifikowana do zespołu nr 899: Podstawowa Organizacja Partyjna w Kisielanach Kucach. W trakcie opracowania zespołu, na etapie rozpoznania przynależności zespołowej, wydzielono ją do zespołu nr 2123: Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Księżopolu–Jałmużnach; rozmiar: 1 j.a., 0.01 m.b. nr przesunięcia 247/2024.

Charakterystyka archiwalna zespołu

- a) nazwa zespołu: Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Księżopolu–Jałmużnach,
- b) daty skrajne: 1977-1978,
- c) rozmiar zespołu: ogółem j.a. – 1,
- d) dokumentacja w postaci tradycyjnej: 1 j.a., 0.01 m.b.,
- e) dokumentacja w postaci elektronicznej: brak,
- f) rodzaje i postacie dokumentacji: dokumentacja aktowa, postać tradycyjna: 1 j.a., 0.01 m.b.,
- g) forma zewnętrzna i stan fizyczny: szyte; luzy; dobry,
- h) języki: polski,
- i) pomoce archiwalne: elektroniczny inwentarz archiwalny zatwierdzony: 1 j.a.,
- j) informacja o mikrofilmowaniu: dokumentacja nie mikrofilmowana,
- k) informacja o digitalizacji: dokumentacja nie digitalizowana,
- l) dostępność: udostępniany w całości,
- m) status zespołu: zamknięty.

Zawartość zespołu.

Protokoły zebrań z załącznikami z lat 1977-1978, sygn. 1.

Metody opracowania

Zespół ten został zewidencjonowany w Zintegrowanym Systemie Informacji Archiwalnej w 2018 r. Opracowanie przeprowadzili na przełomie 2023 i 2024 r. studenci II roku 2 stopnia historii specjalność archiwistyka i zarządzanie dokumentacją Uniwersytetu w Siedlcach: Joanna Borkowska, Beata Magier i Magdalena Zająć, pod opieką Dariusza Magiera, w ramach zajęć „Opracowanie materiałów archiwalnych”. Przeprowadzono następujące etapy opracowania: studia wstępne nad twórcą zespołu, rozpoznanie przynależności zespołowej, porządkowanie teczek, poprawa inwentaryzacji, sporządzenie wstępu do inwentarza, zgodnie z Zarządzeniem nr 7 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie ewidencjonowania zasobu archiwalnego w archiwach państwowych oraz Zarządzenia nr 8 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie inwentaryzacji materiałów archiwalnych oraz sporządzania i zatwierdzania elektronicznych inwentarzy archiwalnych dla zespołów (zbiorów) w archiwach państwowych.

Bibliografia

- D. Magier, *Podstawowe organizacje partyjne w systemie biurokratycznym Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej*, [w] *Dzieje biurokracji*, t. IV, cz. 2, Lublin–Siedlce 2011, s. 783-800.
- R. Tokarczuk, *Współczesne doktryny polityczne*, Zakamycze 1998.
- *Statut PZPR*, Warszawa 1950.

Inwentarz

Sygnatura 1:

- Tytuł: Protokoły posiedzeń Podstawowej Organizacji Partyjnej w Księżopolu Jałmużnach z załącznikami,
- Daty skrajne: 1977-1978,
- Informacje szczegółowe i opis zewnętrzny: luzy; druk, maszynopis, rękopis; format: A4; ss./kk.: 35/0; stan: dobry; Języki: polski; Udostępniona: tak,
- Uwagi: Jednostka przesunięta z zespołu 899: Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Kisielanach Kuchach.

Bibliografia

Źródła

Zarządzenie Nr 7 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie ewidencjonowania zasobu archiwalnego w archiwach państwowych, <https://www.gov.pl/attachment/7c95fbf6-40b7-4aa8-8a3f-6e711b02d24f> (dostęp: 8.10.2025).

Zarządzeniu Nr 8 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie inwentaryzacji materiałów archiwalnych oraz sporządzania i zatwierdzania elektronicznych inwentarzy archiwalnych dla zespołów (zbiorów) w archiwach państwowych, <https://www.gov.pl/attachment/3591007e-6bb6-46d9-b322-c84a-72588ce4> (dostęp: 8.10.2025).

Szukaj w Archiwach, Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zbiorczej Szkole Gminnej w Borowiu, <https://www.szukajwarchiwach.gov.pl/zespol/-/zespol/57192> (dostęp: 8.10.2025).

Szukaj w Archiwach, Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Cegłowie, <https://www.szukajwarchiwach.gov.pl/zespol/-/zespol/57194> (dostęp: 8.10.2025).

Szukaj w Archiwach, Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Kisielanach Kucach, <https://www.szukajwarchiwach.gov.pl/zespol/-/zespol/57228> (dostęp: 8.10.2025).

Szukaj w Archiwach, Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Księżopolu – Jałmużnach, <https://www.szukajwarchiwach.gov.pl/zespol/-/zespol/167817> (dostęp: 8.10.2025).

Opracowania

Konarski K., *Nowożytna archiwistyka polska i jej zadania*, Warszawa 1929.

Kwiatkowska W., *Metodyka opracowania zasobu archiwalnego*, Toruń 2016

Magier D., *Genetyczne związki materiałów archiwalnych Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej a problem zespołowości*, [w:] *Zasada zespołowości w praktyce archiwów państwowych. Studia i materiały*, red. E. Rosowska, Warszawa 2017, 111-122.

Magier D., *Podstawowe organizacje partyjne w systemie biurowym Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej*, [w] *Dzieje biurokracji. Tom 4*, red. A. Górak, K. Latawiec, D. Magier, Lublin–Siedlce 2011, s. 783-799.

Magier D., *Standard kancelaryjny i technika biurowa późnego PRL na przykładzie struktur partii komunistycznej*, „Archiwista Polski” 2013, nr 3 (71), s. 13-24.

Magier D., *System biurowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w województwie białkopodlaskim w latach 1975-1990*, Siedlce 2013.

Metodyka pracy archiwalnej, red. S. Nawrocki i S. Sierpowski, Poznań 1995.

Robótka H., *Opracowanie i opis archiwaliów*, Toruń 2010.